

Niewidoczne migracje

Niewidoczność instytucjonalna

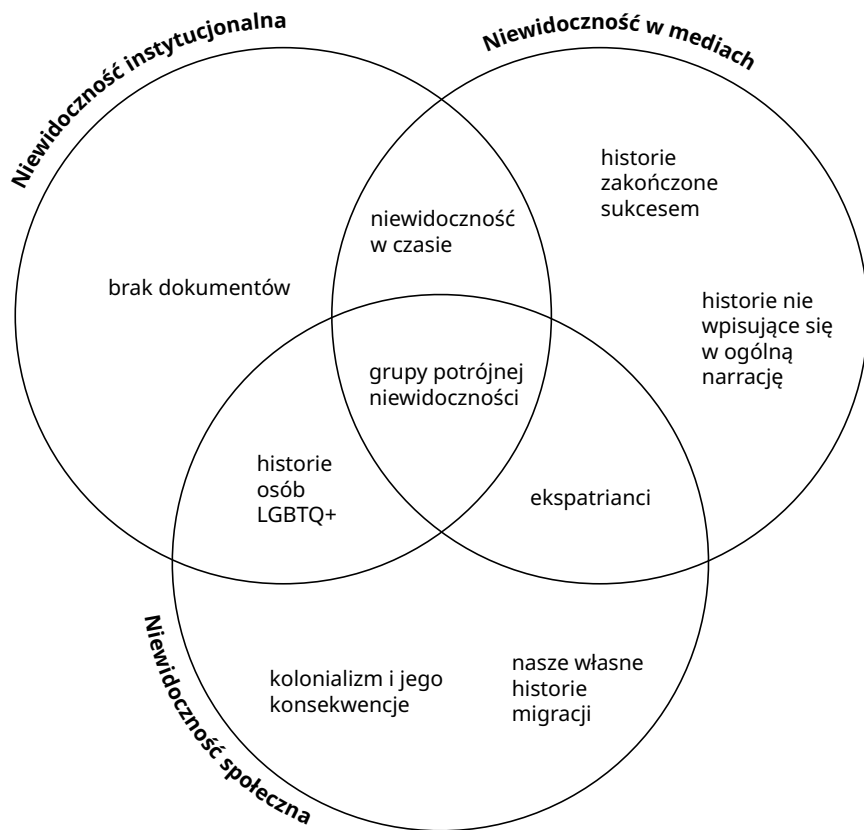
Niezauważane przez prawo

Niewidoczność w mediach

Niepokazywane przez media

Niewidoczność społeczna

Niezauważane przez obywateli

Brak dokumentów

Nieregularni migranci niewidziani przez państwo i wykluczeni z legalnego zatrudnienia i opieki zdrowotnej. Ich wkład w społeczeństwo pozostaje nieuznany, dopóki nie pokonają biurokratycznych przeszkód.

Niewidoczność w czasie

Nielegalna migracja często przyciąga uwagę mediów tylko w określonym momencie – najczęściej podczas przekraczania granicy. W tym czasie migranci są zazwyczaj przedstawiani jako zagrożenie lub ofiary. Wciąż niewiele jest przypadków, w których uwaga skupia się na tym, co dzieje się "przed" lub "po" tym, pokazując indywidualne historie migranckie.

Historie zakończone sukcesem

Media często koncentrują się na sensacyjnych treściach, co skutkuje brakiem relacji osób z doświadczeniem migracji po prostu żyjących nowym życiem.

Ekspatrianci

Ze względu na swój status społeczno-ekonomiczny i wzorce migracji, ekspatrianci są często zwalniani z etykiety "migranta". Kiedy mówimy o "problemach z migracją", czy to w mediach, czy w codziennym życiu, rzadko mówimy o tej uprzywilejowanej grupie.

Nie wpisujące się w ogólną narrację

Media koncentrują się zazwyczaj na osobach z doświadczeniem migracji z Globalnego Południa lub migrantach wojennych i rzadko mówią o innych społecznościach migrantów.

Nasze własne historie migracji

Jako społeczeństwo często zapominamy, że nasze tożsamości, w tym tożsamość europejska, są kształtowane przez ciągłą migrację – między kontynentami, krajami, a nawet miastami.

Kolonializm i jego konsekwencje

Często nie zdajemy sobie sprawy z własnego wpływu na migrację, pomijając trwały wpływ i konsekwencje kolonializmu (np. migranci z Konga w Belgii).

Historie osób LGBTQ+

Migranci ze społeczności osób nieheteronormatywnych stanowią przykład podwójnej niewidoczności – mogą doświadczać prześladowań i braku respektowania praw ze strony państwa (co często jest powodem ich migracji), a jednocześnie są pomijani przez społeczeństwo. Często nie są uznawani za migrantów wyjeżdżających w poszukiwaniu godności i respektowania praw człowieka, ale raczej są postrzegani jako tzw. migranci lifestylowi.

Grupy potrójnej niewidoczności

Istnieją grupy i sytuacje, w których jednostka może być niewidoczna we wszystkich wyżej wymienionych przypadkach. Nieostrzegane przez państwo z powodu ich nieregulowanego statusu prawowego, niepokazywane w mediach i nieistniejące w codziennym życiu społeczeństwa. Przykładem mogą być kobiety z Afryki Północnej i Subsaharyjskiej w Hiszpanii. Nie tylko przyjeżdżają do krajów nielegalnie, ale też normy kulturowe często zmuszają je do pozostania w cieniu, zamknięcia się w domach i odizolowania od społeczeństwa. To pozbawia je możliwości integracji społecznej i możliwości ekonomicznych, pogłębiając ich marginalizację.

* Na podstawie wywiadów z nauczycielami historii, analizy podstaw programowych i komentarzy ekspertów z Polski, Belgii i Hiszpanii.

Wsparcie Komisji Europejskiej dla produkcji tej publikacji nie stanowi poparcia dla treści, które odzwierciedlają jedynie poglądy autorów, a Komisja nie może zostać pociągnięta do odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie informacji zawartych w publikacji.

Lider

Fundacja
Szkoła z Klasą

Partnerzy

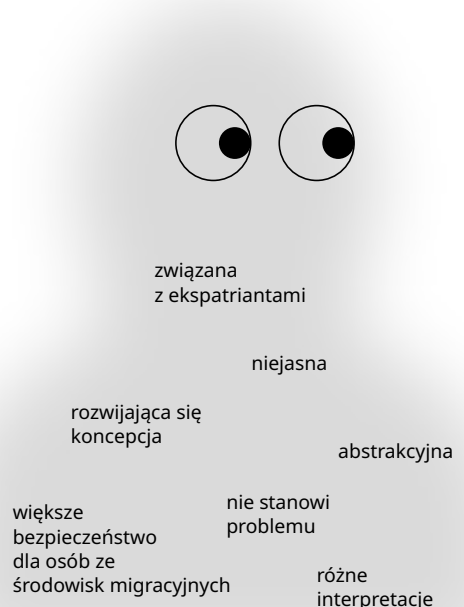
Finansowanie

Dofinansowane przez
Unię Europejską

CC BY-SA 4.0

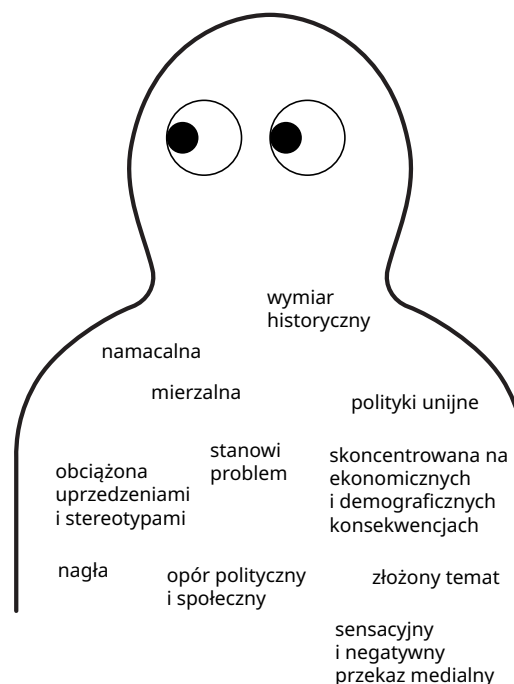
Tożsamość europejska a migracja

Tożsamość europejska

Tożsamość europejska wydaje się z natury niejasna i abstrakcyjna, co utrudnia wielu osobom identyfikowanie się z nią tak silnie, jak z tożsamością narodową. Ta niejasność może być zarówno mocną, jak i słabą stroną, ponieważ pozwala na integrację, ale także daje poczucie oderwania.

Z drugiej strony, dla osób z doświadczeniem migracji tożsamość europejska może być bardziej istotna, ponieważ często doświadczają oni na własnej skórze korzyści płynących ze swobodnego przemieszczania się, integracji gospodarczej i wspólnych przepisów dla krajów członkowskich UE. Badania sugerują również, że uczniowie i uczennice ze środowisk migranckich mają tendencję do większego przywiązania do tożsamości europejskiej niż ich „niemigrujący” rówieśnicy, którzy często silniej utożsamiają się z tożsamością narodową.

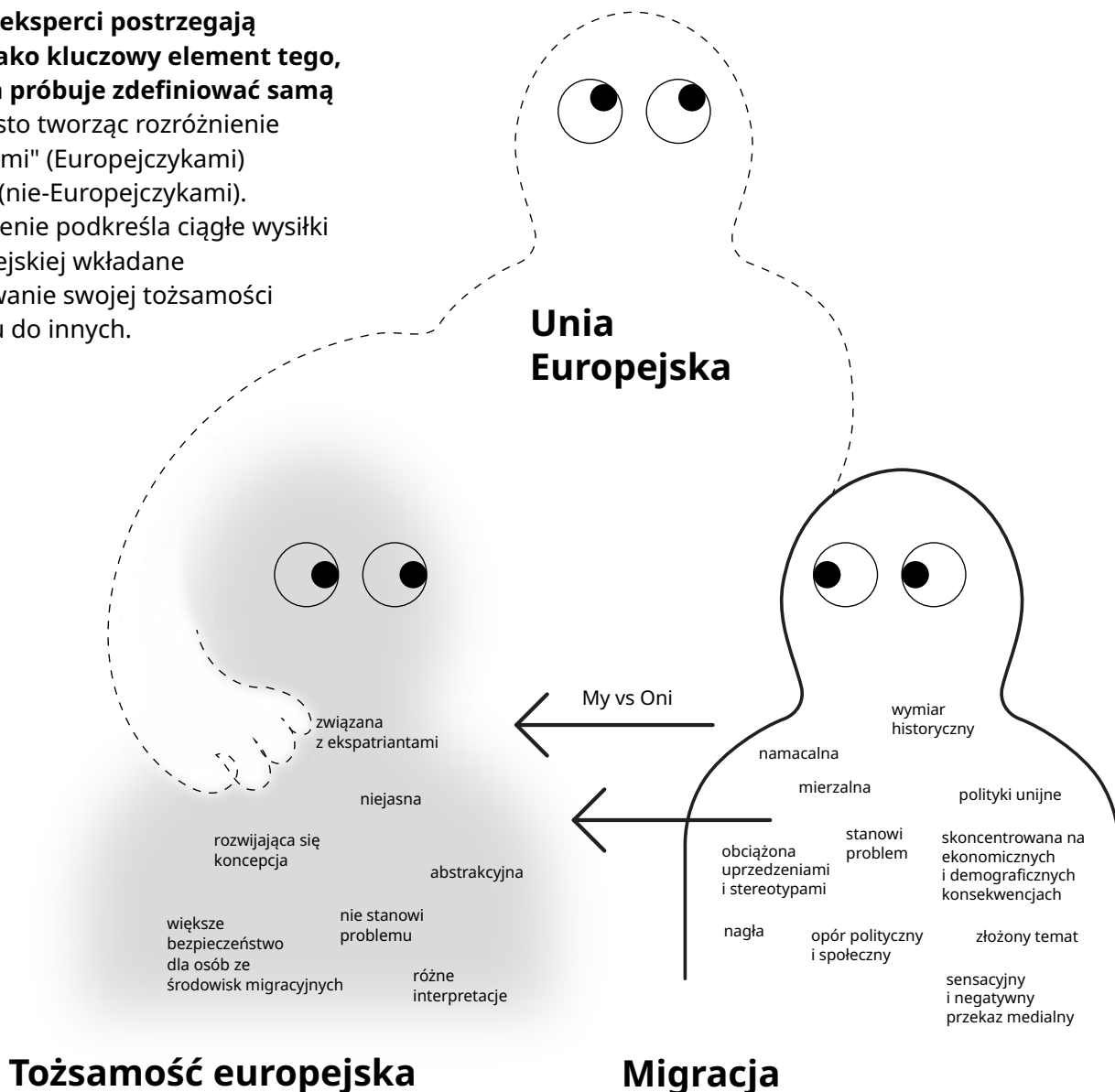
Migracja

Migracja, choć jest złożonym terminem z co najmniej kilkoma definicjami, od razu wydaje się bardziej namacalna, ponieważ wszyscy mamy swoje wyobrażenie o tym, czym jest. W przeciwieństwie do tożsamości jest mierzalna i może być analizowana na przestrzeni dziejów.

Ponadto mamy tendencję do wyrażania stanowczych opinii na ten temat, ponieważ doświadczamy migracji lub jej konsekwencji z naszej indywidualnej perspektywy – nierzadko obciążonej uprzedzeniami i stereotypami. Media, ze swoimi często sensacyjnymi narracjami, dodatkowo polaryzują dyskusję.

Tożsamość europejska przez pryzmat migracji i Unii Europejskiej

Niektórzy eksperci postrzegają migrację jako kluczowy element tego, jak Europa próbuje zdefiniować samą siebie, często tworząc rozróżnienie między "nami" (Europejczykami) a "innymi" (nie-Europejczykami). To rozróżnienie podkreśla ciągłe wysiłki Unii Europejskiej wkładane w kształtowanie swojej tożsamości w stosunku do innych.

Jednym ze sposobów definiowania tożsamości europejskiej jest postrzeganie jej jako związanej z Unią Europejską, jej przepisami i wartościami. Na przykład osoby, które często podróżują lub uczestniczą w programach takich jak Erasmus, mają tendencję do silniejszego identyfikowania się z Europą, podczas gdy osoby z mniejszą ekspozycją na inne kultury europejskie nie. Ponadto nowsze państwa członkowskie UE mogą czuć się bardziej oddalone od tej tożsamości w porównaniu z członkami założycielami.

Ponadto wydaje się, że istnieje napięcie między wartościami UE a jej coraz bardziej rygorystyczną polityką dotyczącą granic. Ta sprzeczność między teoretyczną promocją wartości integracyjnych przez UE a jej praktyczną polityką może prowadzić do bardziej zamkniętej i ekskluzywnej formy tożsamości europejskiej, potencjalnie sprzyjającej dyskryminacji nie-Europejczyków i migrantów.

* Na podstawie wywiadów z nauczycielami historii, analizy podstaw programowych i komentarzy ekspertów z Polski, Belgii i Hiszpanii.

Wyzwania w nauczaniu o migracjach, o których wspominają nauczyciele

	Polska	Belgia	Hiszpania
Nieaktualne podręczniki		●	
Rasistowskie i ksenofobiczne postawy wśród uczniów	●	●	●
Brak angażujących materiałów	●	●	●
Brak narzędzi wizualnych, zwłaszcza interaktywnych map			●
Walka ze stereotypami i błędnymi przekonaniami	●	●	●
Dehumanizacja migrantów w mediach			●
Brak przygotowania do nauczania o delikatnych kwestiach	●		
Mierzenie się z różnorodnością w klasie	●	Kwestia ta zaczęła pojawiać się w ostatnich latach w związku z inwazją Rosji na Ukrainę. ●	●
Dezinformacja w mediach społecznościowych	●	●	●
Ograniczenia programu nauczania (niedobór treści na temat migracji)	●		
Wrażliwość tematu		●	
Ograniczony czas na dogłębne omówienie tematu	●	●	●
Brak zainteresowania uczniów			●

Praktyczne narzędzia. Charakterystyka

* Na podstawie wywiadów z nauczycielami historii, analizy podstaw programowych i komentarzy ekspertów z Polski, Belgii i Hiszpanii.